Bildiri Özetleri Kitabı

DİN VE COĞRAFYA SEMPOZYUMU I

Erken Dönem İslam Kültüründe Coğrafya Algısı (H. I-IV Asırlar)

5-6 Ekim 2023 | ÇORUM

HİTİT ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

DİN VE COĞRAFYA SEMPOZYUMU I

Erken Dönem İslam Kültüründe Coğrafya Algısı (H. I-IV Asırlar)

5-6 EKİM 2023 | ÇORUM

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

HİTİT ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI
Hitit Üniversitesi Üçtutlar Mah. Kuzey Kampüsü Çevre Yolu Bulvarı 19030 Çorum | TÜRKİYE

https://yayin.hitit.edu.tr | publisher@hitit.edu.tr
Yayınevi Sertifika No: 49188
ROR ID: https://ror.org/01x8m3269
ISNI: https://isni.org/isni/000000040369655X

Kitap Adı
Din ve Coğrafya Sempzyumu I "Erken Dönem İslam Kültüründe Coğrafya Algısı (H. I-IV Asırlar)" Bildiri Özetleri Kitabı

Editör
Dr. Öğr. Üyesi Betül YURTALAN | Dr. Muharrem Samet BİLGİN

ISBN: 978-605-5244-32-3

Yayın Türü
e-Kitap

Yayın Tarihi | Publication Date
30.10.2023

Yayım Yeri
Çorum | TÜRKİYE

Yayın Dili
Türkçe

Grafik & Tasarım
Hüseyin Taha TOPALOĞLU

Bu bildiri kitabının her hakkı saklıdır. Bu yayının tümü veya hiçbir bölümü önceden izin alınmaksızın çoğaltılamaz, basılıp yayınlanamaz, kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz. Bu yayında yer alan bildirilerde öne sürülen her türlü görüş ve sorumluluk yazarlarına aittir.

© CC BY-NC 4.0

Kristosentrik Teritoryalite: Dördüncü İncil'in Sembolik Evreninde Coğrafi ve Topoğrafik Referanslar

Bilal PATACI
Dr.
İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dinler Tarihi Anabilim Dalı
bilal.pataci@istanbul.edu.tr

Özet

Dördüncü İncil olarak bilinen Yuhanna İncili Hıristiyan kanonunda Sinoptik olarak adlandırılan diğer üç İncil'den ayrışan tarihsel bir anlatı ve teolojik bir söylem inşa etmiştir. İncil'in bu özgün kurgusunun yerleştiği coğrafi çerçeve ise büyük ölçüde diğer İncillerle ortaktır. Ancak Sinoptik kayıtlarda yer almayan pek çok coğrafi referansa yer vermesi, Yuhanna İncili'nin İsa çağına dair otantik bir kaynak olarak kullanılmasını problemli hale getirmiştir. Esasında bazı Yuhanna referanslarının arkeolojik ve yazınsal bulgularla desteklenmesinden ötürü İncil yazarının aktardığı coğrafyayı iyi bildiği ileri sürülmüştür. Buna rağmen İncil'in yoğun sembolik dili nedeniyle mezkûr coğrafi referansların İncil yazarının teolojik söylemini destekleyen ya da İncil'in muhatabı olan topluluğun sosyo-tarihsel durumunu yansıtan anlatısal kurgunun bileşenleri olduğu kanaati ağır basmaktadır. Öte yandan İncil'in bütünü dikkate alındığında her iki olasılığı haklı çıkaracak verilere ulaşmak da zor değildir. Bu belirsizliği aşmak adına meseleyi farklı bir açıdan ele almak daha sıhhatli bir sonuca ulaşmayı kolaylaştırabilir. Bilindiği üzere İncil coğrafyası İsa'nın söz ve eylemlerinin, -Hıristiyan terminolojisi ile ifade edecek olursak misyonunun- anayurdudur. Bilhassa Yeruşalim bölgesi ve tapınak çevresi Dördüncü İncil anlatısının asıl mekânıdır. Aynı zamanda bu coğrafya İncil'de İsa'ya inanmayan ve düşmanlık eden Yahudilerin kutsallık üzerinden sınırlandırdığı bir teritoryadır. Dolayısıyla Yahudilerin kutsal alanı ile Hıristiyanların kutsalı olan İsa'nın karşılaşmasını, bir diğer ifadeyle iki kutsalın kesişmesini araştırma odağı olarak belirlemek, Yuhanna İncili'nin coğrafi kurgusunun anlamını açığa çıkarmak için isabetli bir tercihtir. Bu çalışma tam da bu tercih üzerinde Dördüncü İncil'de yer verilen coğrafi ve topoğrafik referansların anlatısal işlevini inceleme arzusundadır. Bu doğrultuda Yuhanna coğrafyası antropolojinin teritoryalite kavramsallaştırmasından faydalanılarak disiplinlerarası bir zeminde; sırasıyla Yehuda bölgesi, Yeruşalim şehri, Tapınak çevresi ve tapınak olmak üzere geniş ölçekten dar ölçeğe uzayan bir çizgide ele alınacaktır.

Anahtar Kavramlar: Yuhanna Coğrafyası, Sembolik Evren, Teritoryalite, Akışkan Kutsal Alan, Yeruşalim, Tapınak.

Christocentric Territoriality: Geographical and Topographical References in the Symbolic Universe of the Fourth Gospel

Abstract

The Gospel of John, known as the Fourth Gospel, constructed a historical narrative and a theological discourse that differed from the other three Gospels, the so-called Synoptics, in the Christian canon. The geographical framework in which this unique construction of the Gospel exists is largely common to the other Gospels. However, the inclusion of many geographical references not found in the Synoptic records has made the Gospel of John problematic to be used as an authentic source for the age of Jesus. In fact, since some of the Johannine references are supported by archaeological evidence and literary findings, it has been argued that the evangelist knew the geography he narrated well. Nevertheless, due to the intensely symbolic language of the Gospel, it is believed that these geographical references are components of narrative construction that support the theological discourse of the evangelist or reflect the socio-historical situation of the community to which the Gospel is addressed. On the other hand, it is not difficult to find data that would justify both possibilities when the Gospel as a whole is taken into account. In order to overcome this ambiguity, it may be easier to reach a more accurate conclusion by approaching the issue from a different angle. As is well known, the geography of the Gospels is the homeland of Jesus' words and deeds, or, to use Christian terminology, of his mission. In particular, the Jerusalem region and the temple surrounding are the main setting of the Fourth Gospel narrative. At the same time, this geography is a territory that the Jews - who in the Gospels do not believe in Jesus and are hostile to him - demarcate as sacred. Therefore, in order to unveil the meaning of the geographical construction of the Gospel of John, it is appropriate to choose the encounter between Jerusalem, the sacred space of the Jews, and Jesus, the sacred figure of the Christians, in other words, the intersection of the two sacred, as the focus of the research. It is precisely on the basis of this choice that this study seeks to examine the narrative function of the geographical and topographical references in the Fourth Gospel. To this end, the Johannine geography will be examined on an interdisciplinary basis by making use of the anthropological conceptualization of territoriality, in a line that extends from the broad to the narrow, including the region of Judah, the city of Jerusalem, the Temple area and the Temple, respectively.

Key Words: Johannine Geography, the Symbolic Universe, Territoriality, Fluid Sacred Space, Jerusalem, Temple.